

Alphabetum V

The Typotectural Suites

Richard Niessen

Expositie: 29.11.2019 – 23.02.2020 – Opening: 29.11.2019, 20:00 uur

Locatie: West Museumkwartier, voormalige Amerikaanse ambassade, Lange Voorhout 102, Den Haag

Meer informatie: www.westdenhaag.nl

Van torens gebouwd van taal tot een leesbare stad, en van brieven als plattegrond voor een bakstenen alfabet, in 'The Typotectural Suites' van Richard Niessen stolt taal tot vaste structuren, speelse blokjes en hoofdsteden op schaal die in een ruimtelijke bibliotheek worden getoond. De opening van de expositie is ook onderdeel van het Haagse boekenfestival 'The Other Book'.

Architectuur en typografie lijken twee verschillende werelden. Een gebouw neemt een driedimensionale en fysieke ruimte in. Het schrift is meer bescheiden en minder prominent. Letters worden gebruikt op een plat vlak, in een boek of vaak vluchtig op een computer. Soms komen de twee werelden samen waarbij typografie een meer vaste vorm krijgt, een naam geeft aan een gebouw of richting geeft in de stad. In 'Auraicept na n-éces' (Iers manuscript uit de 12e eeuw) wordt de structuur van de taal vergeleken met de constructie van de Toren van Babel: 'Anderen beweren dat de toren uit slechts 9 materialen bestond, te weten klei en water, wol en bloed, hout en kalk, pek, linnen en bitumen (...), oftewel zelfstandig naamwoord, voornaamwoord, werkwoord, bijwoord, deelwoord, voegwoord, voorzetsel, tussenwerpsels'. In het architecturale alfabet van Johann David Steingruber, uitgegeven in 1773, is een naslagwerk van fantasierijke bouwontwerpen gebaseerd op de letters van het alfabet. Steingruber was de zoon van een meester-metselaar en wilde alfabet samen brengen met bouwconstructies; zijn tijdgenoot Anton Glonner ontwikkelde drie kerkelijke gebouwen in de vorm van het monogram 'IHS' (de eerste drie letters van de naam van Jezus in het Grieks) en een Franse architect genaamd Thomas Gobert (1625-1690) schreef een manuscript waarin plattegronden bestonden uit de woorden 'Lodewijk de Grote'.

Ook Richard Niessen (1972) onderzoekt de rol van typografie in verhouding tot verschillende disciplines. Op speelse wijze verkent hij de grenzen van de leesbaarheid en de kracht van de derde dimensie. Spel en verbeelding zijn voor hem uitgangspunten om te kijken hoe letters zich, in deze tijd, verhouden tot ruimtelijkheid. Hij gebruikt hiervoor onder andere zeefdruk, ofwel serigrafie, een grafische techniek waarbij de inkt door een gazen doek wordt gedrukt. Zijn prachtige, kleurrijke posters en expressieve typografie ontstaan vaak in samenwerking met andere kunstenaars.

In het overkoepelende project het 'Paleis van Typografisch Metselwerk' geeft Niessen ruimte aan negen verschillende thema's waarbij verschillende mensen letterlijk en figuurlijk meebouwen aan een platform om te experimenteren, samen te werken en te onderzoeken. In 'The Typotectural Suites' worden, middels vier categorieën, de ambiguïteit van architectuur met typografie onderzocht. Van abstracte vormen, tot de analogie in typografie, het volume van letters en de context daarvan zijn de facetten die aan bod komen. Vol trots presenteert West Den Haag nieuw werk van Richard Niessen in Alphabetum V.

Richard Niessen studeerde in 1996 af aan de Gerrit Rietveld Academie en maakte naam met zijn kleurrijke posters en expressieve typografie, innovatieve identiteiten en zijn samenwerking met andere kunstenaars. Het werk van Niessen was onderdeel van exposities o.a. het Cobra Museum voor Moderne Kunst, Amstelveen 2017; Brno Bienial, Brno 2016; Wim Crouwel Instituut, Amsterdam 2015; Cooper Hewitt museum, New York, 2015; Stedelijk Museum Amsterdam, 2012 en het CCA Wattis Institute for Contemporary Arts, San Francisco 2011.

Het Alphabetum is een ruimte om de vormende en formele aspecten van taal te verkennen. De ambitie van het Alphabetum is om te laten zien dat deze twee eigenschappen van geschreven taal veel meer met elkaar verbonden zijn dan algemeen wordt erkend. Een letter is een letter omdat wij hem als letter herkennen; en omdat wij hem als letter herkennen is het een letter.

Voor vragen kunt u contact opnemen met MJ Sondeijker: marie-jose@westdenhaag.nl of (0)70.3925359

De voormalige Amerikaanse ambassade 'Onze Ambassade' wordt tijdelijk beheerd door ANNA Vastgoed & Cultuur en kunstinstituut West Den Haag. Het programma van West wordt mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Den Haag en het Ministerie van OCW.

West Museumkwartier Lange Voorhout 102, 2514 EJ Den Haag NL, +31(0)70.3925359, www.westdenhaag.nl